

Kötülüğe iyilikle karşılık vermek

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

Muhterem Müslümanlar!

Hutbemizin girişinde okuduğumuz âyet-i kerîmede Allah Teâlâ şöyle buyurur: “**İyilikle kötülük bir olmaz, sen (kötülüğü) en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur.**”¹

Muhterem Müminler!

Muhteşem bir potansiyel ile yaratılmış olan insan, Kur’an’ın ifadesi ile yeryüzünün halifesi kılınmıştır. Dünyayı çekip çevirme, yönlendirme ve şekillendirme imkânı ile donatılmıştır. İnsanın bu dünyayı yönlendirmesi ve şekillendirmesi iyiliğe dönük olabileceği gibi, maalesef kötülüğe yönelik de olabilmektedir. Fakat bilelim ki, iyilik çoğalırca yeryüzünün imarı, kötülük hâkim olursa yeryüzünün imhası, yani felaketi gerçekleşir. Tarih buna her an şahitlik etmektedir.

Oysa aslında insan iyiliğe daha meyyaldır. Fıtrat, vicdan ve akıl, iyiliği bilir ve kabul eder. Bu manada iyilik asıl, kötülük ise arızidir. Bunun içindir ki, kötülüğü insana bulaşmış bir hastalık gibi görmek gerekir.

Değerli Kardeşlerim!

Kötünün kötülüğünü işlememesi, hatasından dönmesi için çabalamak da iyiliktir. İyiler sadece kendilerine iyi olmakla sorumluluklarını yerine getirmiş sayılmazlar; toplumun ıslahı için de ortaya iyilik koymalı, iyiliğin yaygınlaşması için gayret göstermelidirler.

Bu gayretin bizim inanç dünyamızdaki, medeniyetimizdeki karşılığı, “emr-i bi’l ma’rûf ve nehy-i ani’l münker”dir. Yani bir taraftan iyilikleri emretmek, yaygınlaştırmak; diğer taraftan da kötülüklerin yaygınlaşmasına karşı çıkmaktır. İyiler, iyilik ve güzelliği yaymada ve toplumda hâkim kılmada, kötülerin kötülüğe gösterdiği gayret kadar çaba göstermezlerse iyilik kazanamaz ve çoğalamaz.

İyiliğin kaybedilmesi ise insanlığın kaybıdır. İnsan kaybederse, sadece bu dünyasını değil, ahiretini de kaybedebilir. Yeryüzünde iyiliğin hâkim olması iyilerin çabası ile doğru orantılıdır.

Aziz Cemaat!

İyilik karşısında insanın iki tavrı olabilir: Ona ya iyilik ile karşılık vermek ya da nankörlük edip, iyiliğe kötülükle cevap vermek. Şöyle bir söz vardır: “**İyiliğe iyilikle muamele her kişinin; kötülüğe iyilikle muamele ise er kişinin harcıdır.**” Bu söz, az önce mealini okuduğumuz ayetin manasını da açıklamaktadır. Elbette ki, nefsini kontrol edemeyen insanın kötülüğe karşı iyilikle cevap vermesi zordur. İyiliğe yapılan kötülük, iyiyi kötü yapmayabilir, fakat kötülüğe yapılan iyilik kötüden gelecek kötülüklerle engel olabileceği gibi, kötüyü iyilerden kılabilir.

Kıymetli Müminler!

Ölümlü bir hayatı yaşıyoruz. Yaşamımızın bir gün hesabını vereceğimize iman ediyoruz. Yaptıklarımızdan sorumlu olduğumuz gibi, yapmamız gerekirken yapmadıklarımızın da hesabı bizlerden sorulacaktır. İnsan, kimsenin kimseye fayda vermeyeceği, kişinin tek tutanağının yaptığı ameller olduğu çetin hesap günü gelmeden o güne hazırlık yapmalı, elini rahatlatarak, yüzünü ağartarak eylemler ortaya koymalıdır. Yani iyiliğini çoğaltmalıdır.

“Her koyun kendi bacağından asılır.” deyimini en çok da ahirete müteallik olsa gerektir. Ahirette her insan kendi amelleriyle baş başa kalacaktır. İnsanın öyle eylemleri olacak ki yüzünü ağartacak, öyle eylemleri de olacak ki yüzünü kızartacak, karartacaktır. İnşallah iyiliklerimiz yüzümüzü ağartır.

Rabbim bizleri iyilerden, kötülüğe dahi iyilikle karşılık veren muhlis kullarından kılsın!

¹ Fussilet suresi, 41:34

Rendre le bien pour le mal

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

Chers Musulmans !

Dans le verset que nous avons lu au début de notre sermon, Allah nous dit ceci :

« **La bonne action et la mauvaise ne sont pas pareilles. Repousse le mal par ce qui est bien, et tu verras ton ennemi devenir tel un ami chaleureux.** »²

Chers Croyants !

L'homme qui a été créé avec un potentiel extraordinaire est, selon la description du Coran, le calife de la terre. Il a été doté des capacités lui permettant d'organiser le monde, lui donner forme et le gérer. Tout comme le fait de donner forme et gérer ce monde peut être orienté vers le bien, cela peut malheureusement aussi être orienté vers le mal. Cependant, il faut savoir que le monde se construira si le bien augmente, et se détruira si le mal augmente. L'histoire en est le témoin.

Pourtant, l'être humain est en réalité plus orienté vers le bien. La nature de l'homme, la conscience et la raison connaissent et acceptent le bien. En ce sens, le bien est primaire, et le mal est secondaire. C'est pour cela qu'il faut considérer le mal comme une maladie qui a infecté l'individu.

Mes Chers Frères !

Fournir un effort pour que le mauvais individu se détourne de son erreur et ne commette pas la mauvaise action, cela signifie aussi faire le bien. Les bons individus n'auront pas rempli leurs responsabilités seulement en étant bien envers eux-mêmes ; ils doivent également fournir des efforts pour l'amélioration de la société, et pour la propagation du bien.

L'équivalent de cet effort dans notre croyance et dans notre civilisation, c'est le « Amr-i bi'l ma'rouf wa nahy ani'l mounkar », c'est-à-dire ordonner le bien et interdire le mal. Cela signifie d'une part ordonner et promouvoir les bonnes actions, et d'autre part empêcher la propagation du mal. Si les bons individus ne fournissent pas les efforts pour propager le bien et le rendre dominant, alors que les mauvais individus fournissent l'effort pour propager le mal, le bien ne pourra pas gagner et il ne se propagera pas.

Et la perte du bien signifie la perte de l'humanité. Si l'individu perd, il ne perd pas seulement dans ce bas-

monde, il peut aussi perdre dans l'au-delà. La domination du bien sur terre est directement proportionnelle avec l'effort fourni par les gens biens.

Face à une bonne action, l'Homme peut avoir deux réactions : soit il répond avec un bon geste, soit il fait l'ingrat, et répond par le mal. Il est dit « **Répondre au bien par le bien est possible à tous ; répondre au mal par le bien n'est possible que pour les personnes mûres.** » Cette parole explique également le sens du verset que nous avons lu au début. Il est évident qu'une personne ne pouvant contrôler son ego peut difficilement répondre au mal par le bien. La mauvaise action commise face à la bonne action peut ne pas changer la bonne personne en mauvaise, mais la bonne action commise face à la mauvaise action peut empêcher les mauvaises actions venant du malfaiteur et peut transformer celle-là en bonne personne.

Chers Croyants !

Notre vie a une fin. Nous croyons au fait, qu'un jour nous rendrons compte de nos actes. Tout comme nous sommes responsables des actes que nous commettons, nous serons aussi jugés pour ce que nous devrions faire mais que nous délaissions. L'Homme doit se préparer, il doit effectuer des actes qui le soulageront et qui le rendront heureux, c'est-à-dire qu'il doit multiplier les bonnes actions avant que ne vienne le difficile jour du jugement dernier, ce jour où personne ne sera utile aux autres, où seules les bonnes actions pourront nous sauver.

L'expression « Chacun pour soi » doit être reliée avec la vie de l'au-delà. Ce jour dernier, chaque personne sera confrontée à ses œuvres. L'être humain verra de telles actions que s'illuminera son visage, et il verra de telles actions que son visage rougira et sera assombri. InshaAllah que nos bonnes actions illumineront nos visages.

Qu'Allah fasse en sorte que nous soyons parmi les bons, qui répondent au mal par le bien et qu'il nous compte parmi les adorateurs sincères.

² Sourate des Versets Détaillés, 41:34